

Libris.RO

Respect pentru oamenii de cultură

Jean des Cars

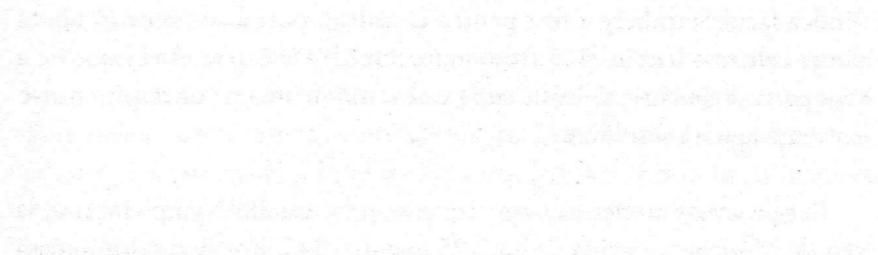
LUDOVIC AL II-LEA AL BAVARIEI SAU REGELE NEBUN

Traducere din franceză de
BOGDAN PERDIVARĂ

TREI

CUPRINS

Cuvânt-înainte	7
I. PRINȚUL ROMANTIC	9
II. REGELE FĂRĂ REGINĂ	57
III. VULTURUL ȘI PORUMBIȚA	163
<i>Bibliografie selectivă</i>	261

La sud de München, lacul Starnberg își întinde, de-a lungul a douăzeci de kilometri, apele cenușii. E un loc liniștit. Și-a păstrat aspectul rural care dă farmec Bavariei și, pentru numeroși münchenezii, zona este un loc de drumeție apreciat. Localitățile cochete, vilele plăcute, un castel, o mănăstire veche, un drum care, printre brazi, oferă priveliști cu lacul și munții Alpi pe fundal, un peisaj odihnitor, un decor nostalgie încremenit parcă în vremuri de altădată.

La doi pași de malul acoperit de păpuriș se ridică din apă o cruce latină de lemn. Dacă pătrunde preț de câțiva metri în undele puțin adânci, trecătorul observă o coroană de flori ce cuprinde stâlpul crucii și, dedesubt, o placă memorială.

Vizitatorul ar face bine să se oprească acolo preț de câteva clipe, departe de mulțimea de turiști. În apele puțin adânci s-a desfășurat o tragedie ce aparține istoriei. Malul acela este unul dintre locurile enigmatice unde, în umbră și mister, în seara zilei de duminică, 13 iunie 1886, s-a sfârșit o viață de om. Aici s-a născut legenda unui rege. O legendă care a tot fost spusă de când, la lumina felinarelor, într-o noapte furtunoasă, au fost găsite, în apa puțin adâncă și zbuciumată, cadavrele regelui Ludovic al II-lea al Bavariei și al medicului său, doctorul von Gudden, amândoi înecați.

Crucea se ridică exact pe locul unde a fost descoperit cadavrul suveranului. Ca toate crucile, marchează, aşadar, un loc de pelerinaj. Valurile domoale ale lacului Starnberg se lovesc de socul monumentului, obstat col neașteptat pus acolo de oameni spre aducerea aminte a generațiilor viitoare. Amintire discretă, pe lângă care trec adesea cu indiferență amatorii de sporturi nautice și de campat în natură. Nu departe, o capelă care nu este tocmai de cel mai bun gust comemorează aceeași dramă.

Ludovic al II-lea a murit într-un decor romantic în care apa poate fi la fel de liniștită precum era chipul Tânărului monarh, dar și cuprinsă

de neașteptate învolturi precum mintea sa, pradă unor tulburări chinuitoare. Ludovic al II-lea și-a ales bine, într-un fel, locul morții. Poate fiindcă lacul Starnberg a fost pentru el cadrul, ocazia și pretextul unora dintre cele mai fericite și liniștite momente ale vieții sale. Aici Ludovic a avut parte de bucurie și liniște sufletească, momente rare de respiro într-o existență agitată și solitară.

Regele acesta cu destin tragic s-a născut la castelul Nymphenburg, la vest de München, în ziua de luni, 25 august 1845, într-o vară luminoasă a Bavariei, unde crestele mereu acoperite de zăpadă ale munților sfidează tăria soarelui ce face să crească grânele. Căldura este toridă, demnă de clima continentală a regiunii. Föhnul, vântul din sud care suflă în rafale și usucă totul, a gonit din capitală familia regală a Bavariei, făcând-o să se refugieză la Nymphenburg. Castelul de aici este una dintre realizările cele mai de seamă ale stilului baroc în Germania. Construit între 1664 și 1758, sub domniile a patru suverani, castelul este, în arșița necruțătoare a verii, o adevărată oază. Parcul său, conceput în stil franțuzesc — de doi discipoli ai lui Le Nôtre —, fusese transformat într-o grădină englezescă la începutul secolului al XIX-lea. Și, ici-colo, pavilioane rococo ne încântă ochii îțindu-se prin desisul întunecos al copacilor.

În acea zi de luni, castelul este în fierbere. Toate gândurile sunt îndreptate spre aripa de sud. În camera sa stil Empire, prințesa Maria de Prusia, soția prințului Maximilian de Bavaria, e cuprinsă de chinurile facerii, cufundată în patul imens de acaju. Orele, punctate de sunetele vii ale orologiilor, trec în emoții.

Dimineața nu se mai sfârșește. În salonul ce dă către camera prințesei, cine așteaptă această naștere? Tatăl, firește, Maximilian de Bavaria, de treizeci și patru de ani. În ciuda calmului său obișnuit, se plimbă încocoace și-ncolo prin odaie. Nu este deloc în apele lui: îi este imposibil să uite că la șapte luni de la căsătorie, în 1842, Maria a mai adus pe lume un copil, mort, și a fost cât pe ce să-și piardă viața. Maximilian speră, iar soacra lui, regina Tereza de Saxa-Hildburghausen, se roagă proniei cerești ca, de data asta, mama și copilul să fie ocrotiți.

Singurul bărbat care cutează, în acel salon, să-și arate pe față optimismul este bunicul copilului ce stă să se nască.

Este regele Bavariei, Ludovic I, care domnește peste țară de douăzeci de ani. Este încrezător, și-a pus speranțele în calendar. 25 august este ziua sfântului Ludovic, patron al Bavariei și al Franței. Și nu este regele

Bavariei, totodată, finul de botez al lui Ludovic al XVI-lea? Ar fi, aşadar, o zi a numelui, dar e și ziua lui de naștere. Fericită prevestire...

— Și va fi un băiat...

Clopotele au bătut deja de douăsprezece ori. E trecut de amiază când ușa cu canaturi duble se deschide în cele din urmă, lăsând să se audă plânsetele nou-născutului. Copilul trăiește! La fel și mama. În camera tapisată cu mătase verde și broderie de satin, medicii se pun în sir înaintea obstetricianului, decanul lor; acesta înaintează înspre rege:

— Majestate, e băiat.

Bătrânul monarch e copleșit de emoție. „E băiat.“ A priceput prea bine vestea cea bună, în ciuda surdității cu care s-a ales de la bubuiturile de tun ale unui atac al artileriei franceze, în tinerețe. Îmbrățișează pe toată lumea; viitorul coroanei este de-acum asigurat, căci familia regală are un descendent de sex masculin.

Este ora două și jumătate; copilul s-a născut la aceeași oră ca și bunicul său. Un mesaj este trimis la München, la Residenz, Palatul de Iarnă, pe care curtea îl părăsise din pricina căldurii. Nu peste mult timp, o sută și una de salve de tun dau Münchenului de știre că regele are un nepoțel, iar tronul un viitor moștenitor.

În Nymphenburgul decorat și iluminat, Maximilian, care și-a regăsit calmul, se mulțumește să-și rezume bucuria în câteva cuvinte adresate fratelui său mai mic:

— Ce senzație minunată e să fii tată!

Regele, după ce l-a privit pe bebelușul încă roșu și cu pielea încrețită, se retrage în biroul său de lucru. Versificator inveterat și poet incorigibil, cere ajutorul muzei ca să-i călăuzească pana. Evenimentul merită câteva versuri bine ticluite. Scrie deci:

*Doar omul care singur se știe cărmui
E demn de tron;
Să-ți amintești cât vei trăi.*

Apoi, grijuliu, pune bine foia de hârtie în sertarul biroului, promițându-și să o dea — ori să facă să-i parvină — nepotului său în ziua majoratului, adică în ziua în care va împlini optsprezece ani.

Marțea următoare, monseniorul Bugsattel, arhiepiscop de München, botează copilul în sala mare a castelului Nymphenburg.

Regele îl poartă în brațe pe micul principe.

Nașii sunt regele Friedrich Wilhelm al Prusiei, sosit în pripă, și regele Otto al Greciei, absent, frate al lui Maximilian și, prin urmare, unchi al copilului. Mama lui, Maria, va nota în jurnalul său personal, acea *Hauschronik* în care consemnează evenimentele din familie, că „*băiatul a purtat preț de câteva zile numele Otto, după care a fost numit Ludovic, ca să i se facă plăcere bunicului său*“. Ar fi fost și greu, într-adevăr, să nu fie numit Ludovic. Însă Otto va deveni prenumele fratelui lui Ludovic, care se va naște la trei ani după aceea, în 27 aprilie 1848.

Lumânarea de botez este ținută de Adalbert, un alt unchi al nou-născutului. Alături de acesta, capetele încoronate ce umplu o bună parte din Gotha* ilustrează ce este, în acea perioadă, Bavaria: centrul geografic, istoric și cultural al unei mari familii, Europa, al cărei chip nou, schimnosit de spasmele revoluțiilor și de zbuciumul războaielor, va ajunge în curând să se contureze. În două ocazii, Bavaria va înceta să mai fie o răscruce pentru a deveni o miză politică. Iar atunci va ajunge să domnească copilul pe cale să fie uns cu ulei sfînțit.

*

Primii ani ai lui Ludovic al II-lea sunt marcați de două evenimente de natură foarte diferită, unul având de-a face cu sănătatea sa, celălalt putând fi socotit o manifestare a destinului.

La opt luni, în aprilie 1846, doica lui Ludovic se îmbolnăvește de o febră care, foarte curând, o face să sufere de afecțiuni cerebrale și intestinale. Femeia moare. Știm, astăzi, că era vorba despre febră tifoidală. Copilul, întărcat brusc, se îmbolnăvește la rândul său, iar starea sa de sănătate începe curând să stârnească neliniști dintre cele mai mari. Să se fi molipsit și el de tifoida ale cărei origine bacteriană și mod de transmitere nu sunt cunoscute încă în epocă? Și, dacă aşa stau lucrurile, putem vedea ca pe niște sechete ale bolii unele probleme ce vor apărea mai târziu în viața copilului? Nu ar fi imposibil. Oricum va fi fost, oprirea brutală a alăptatului este considerată drept ceva grav de specialiști. Unul dintre aceștia, doctorul Gilbert Robin, neuropsiholog, scrie pe această temă într-un studiu asupra căruia vom reveni**: „În privința îngrijirilor medicale primite, nu dispunem decât de o relatare, însă și aceasta este importantă.“

* Referire la Almanahul de la Gotha, un anuar al caselor suverane și al înaltei nobilimi germane și europene, publicat în orașul Gotha între 1863 și 1944. (N.red.)

** Gilbert Robin: *Louis II de Bavière vu par un psychiatre*, Namur, Wesmaël-Charlier, 1960.

Ar trebui să socotim, aşadar, incidentul acesta cauza primului şoc psihic resimțit de Ludovic al II-lea? Doctorul Robin sugerează această ipoteză, care a rămas prea puțin cunoscută.

În același an 1846, un alt eveniment, care nu-l privește direct pe Ludovic al II-lea, va ajunge să-i dea totuși peste cap existența.

Bunicul său, regele Ludovic I, pe care l-a umplut de mulțumire nașterea unui nepot, a împlinit șaizeci de ani. Supușii îl socotesc un rege bun. Însă este, mai ales, unul dintre cei mai generoși protectori ai artelor din vremurile moderne. Din 1825, adică de la începutul domniei, a transformat Münchenul în „Atena Isarului“, după numele râului ce traversează orașul pentru a se vărsa apoi în Dunăre. I s-a dat porecla de „Pericle al Bavariei“. Mulțumită lui a fost extins palatul regal și construite abația benedictină Sf. Bonifaciu, Universitatea, Vechea Pinacotecă și Propileele cu Gliptoteca și Colecția de Antichități. Acestea din urmă în amintirea celui de-al doilea fiu al său, Otto, ales rege al Greciei în 1832 și devenit cel de-al doilea naș al lui Ludovic al II-lea. Regele este un împătimit arhitect. Și-a petrecut tinerețea înconjurat de artiști și-i place la neburie să se inspire din capodoperele grecești și latine. Grecia și Italia sunt pentru el patrii adoptive, iar Atena și Roma două capitale pe care le admiră într-atât încât ajunge să le imite și să le transpună în orașul său, cu scopul de a-l înfrumuseța. Münchenul, dintr-un oraș oarecare, se transformă într-un vast sănțier unde se zămislec arcuri de triumf, statui de împărați romani, logii, fațade în *trompe l'oeil*, înflorituri gotice și palate ce imită toate arhitecturile celebre. Capitala a devenit un gigantic muzeu al mulajelor. Vizitând Münchenul, se poate „vedea“ întreaga Europă. Așa a dorit regele. Cu toate acestea, în ciuda vastelor lucrări publice derulate, monarhul știe să rămână relativ econom. Pasiunea sa pentru construcții nu-l împiedică să dea exemplul unei anumite austerități. Guldenii supușilor săi sunt bine drămuți. Ajunge chiar să poarte redingote roase și, se spune, un halat de casă unsuros pe care-l va păstra vreme de zece ani. Tot el pune să se construască primele căi ferate care leagă Münchenul de Augsburg și începe lucrările la canalul menit să conecteze Marea Nordului la Marea Neagră.

Bătrânul rege izbutește, în ciuda obsesiilor sale arhitectonice și a nemăratelor poeme, să lase, în originalitatea sa, o impresie de seriozitate. Femeile, în special soția, nu joacă un rol important în existența sa. Buna regină Tereza, născută în familia Saxa-Hildburghausen, este o umbră. Scurtele și rarele legături amoroase cu o actriță de comedie și cu una de tragedie — fiindcă și aici iubirea de artă e pe primul loc — i-au fost

îndeajuns regelui, care nu pare să-și găsească plăcerea decât în contemplarea bronzului, a marmurii și a picturilor. O uluitoare *Galerie a Frumuseților* — ce se poate și astăzi vedea la Nymphenburg — i-a îngăduit să le aducă laolaltă pe cele treizeci și șase de frumoase doamne și domnișoare pe care le admiră și ale căror portrete le-a comandat lui Joseph Stieler. Gusturile sale eclectice le-au pus una lângă alta, pânză lângă pânză, pe o prințesă și pe fiica unui neguțător de păsări, pe o arhiducesă și pe fiica unui cizmar, printre altele... „N-are a face, contează doar frumusețea“, pare să răspundă regele sarcasmelor.

Și tocmai în acest moment o femeie, care nu are nimic dintr-o statuie, însă al cărei portret își va căpăta în curând locul în *Galeria Frumuseților*, intră în viața regelui și în istoria Bavariei.

Spre nefericirea lor și a lui Ludovic al II-lea.

*

Regele este iritat.

Ce îndrăzneală, să i se ceară o audiență tocmai acum, când e pe cale să compună o elegie! N-a văzut și nu a avut de-a face până acum cu această persoană ce insistă atât ca să fie primită, însă numele ei e departe de a-i fi necunoscut. De ceva vreme, numele și prenumele acelea revin adesea în rapoartele șefului poliției și chiar în cele ale domnului Freys, intendent al teatrelor regale.

Şambelanul aşteaptă răspunsul Majestății Sale.

Fără tragere de inimă și poate și din pricina că, alungată de intrusă, inspirația sa poetică și-a luat zborul, regele decide s-o primească pe străina care a solicitat audiență; poate că și din curiozitate, pentru a-și face la prima mâna o impresie despre bârfele și zvonurile care circulă pe seama acestei femei a cărei purtare este socotită scandaloasă...

Bâtrânul se ridică, fără a bănuia că, prin neașteptata vizită, destinul însuși pătrunde în viața sa sub chipul Lolei Montez. Un destin trist, deși chipul este frumos... Viața exotică a Lolei Montez a fost de multe ori povestită*. Nimic mai puțin surprinzător: femeia aparține acelei specii de aventuriere de mare clasă care-i împing pe bărbați spre ridicol, spre ruină, spre sinucidere și pe care celelalte femei le pun sub lupa invidiei, încercând să le deslușească secretele. Însă când victimele — cu voia lor — sunt

---

* A se citi, îndeosebi, *Lola Montez* de Cecil Saint Laurent (Paris, Presses de la Cité), pe baza căreia marele cineast Max Ophüls și-a realizat capodopera.

regi, prinți, scriitori, artiști de prima mână, nu mai este vorba despre cronică mondene ori demimondene mustind de scandaluri, ci de istorie. O istorie care va avea un curios răsunet în viața lui Ludovic al II-lea.

Lola își spune „dansatoare spaniolă“.

Această scurtă autoperzentare îi servește de pretext, de alibi și de mijloc de existență. Povestea pe care o istorisește despre sine e de fiecare dată alta. În realitate, femeia s-a născut în 1818 în Irlanda, se numește Marie Dolores Eliza Rosanna Gilbert și are ca părinți un ofițer și o mamă foarte frumoasă. Crescută în Indii, făgăduită spre mariaj unui jude sexagenar de la Curtea Supremă din Delhi, fugă cu un locotenent englez care o ia de soție. Cu acest episod începe seria de scandaluri din care se compune viața ei. La Londra, un dandy în vogă o introduce în lumea teatrală. Sub numele de Doña Lola Montez, decide să urce pe scenă pentru, susține ea, a dansa *ogano și guaracha* în stilul „școlii Teatrului Regal din Sevilla“. Însă i se pun la îndoială atât originea, cât și competențele andaluze, este demascată și trebuie să părăsească în graba mare Anglia. Din Belgia trece în Polonia, unde îl seduce pe vicerege, contele Ivan Paskevici, și provoacă o răzmeriță. La Berlin, pălmuieste un ofițer și abia reușește să evite închisoarea. În Saxonia, îl vrăjește pe Franz Liszt și îi face ochi dulci lui Richard Wagner. La Paris, protectorul său nu este altul decât Alexandre Dumas-tatăl, care reușește să i-o vâre pe gât directorului Operei, de vreme ce fata încă își dorește să danzeze. Însă șiragul de scandaluri care o urmează îndeobște i-o ia, de data asta, înainte. Léon Pillet, un critic parizian, scrie că „picioarele le are frumoase, însă nu știe ce să facă cu ele“. Am putea adăuga: în privința dansului, fiindcă altminteri Lola atrage bărbații ca pe muște.

Un amant nou, un scandal nou, de data aceasta tragic: Léon Dujarriez, un jurnalist în vogă, de familie bună, se bate în duel pentru ea și rămâne lungit pe iarbă. Se conturează o certitudine: Lola Montez este o încântătoare catastrofă ambulantă. Are imensul privilegiu de a nu lăsa pe nimeni indiferent. Pe unde trece stârnește pasiunea sau ura, pasiunea cătorva, ura multor altora. Obligată din nou să-și facă rapid bagajul, se preumblă prin câteva stațiuni balneare germane mulțumită favorurilor unor prinți care se lasă iute înduplacați. Aude vorbindu-se despre faimoasa *Galerie a Fru-museștilor* de la curtea regelui Bavariei, un rege care pune arta mai presus de orice, aflat într-o țară unde ea n-a avut încă ocazia să-și pună la treabă diversele-i talente. Cum să ajungă și ea acolo? Izbutind să se apropie de rege, firește. Și, ca să ajungă la el, trebuie să se facă remarcată. Scandalurile și zarva sunt instrumentele firești ale acestui parcurs aventuros.

Dujarriez, nefericitorul jurnalist parizian ucis în duel din cauza farmecelor Lolei, avusese prevederea, înainte de acea dimineață fatală, de a o trece în testament. Astă-i permisese moștenitoarei să-și alcătuiască o garderobă bătătoare la ochi, ideală pentru scopul său de a nu trece neobservată. O Tânără bavareză* i-a făcut un portret ce o zugrăvește ca un instantaneu: „În 9 octombrie 1846, coborând pe Briannerstrasse, am văzut venind din partea opusă o doamnă înveșmântată în negru, cu capul acoperit de o bonetă de dantelă și cu un evantai în mână. Lovită parcă de trăsnet, m-am oprit în loc și mi-am atintit privirea asupra ochilor care mă fascinaseră. Uitătura arzătoare a irișilor întunecați m-a fixat câteva momente; văzându-mi expresia rătăcită, un chip minunat, palid, a surâs în treacăt. Surdă la observațiile guvernantei mele, am dat s-o apuc pe urmele ei, însă dispăruse deja. Așa, mi-am zis, trebuie să fie zânele din povești, care se fac nevăzute din senin. M-am întors acasă și le-am povestit părintilor aventura. «Trebuie să fie, a zis cu dispreț mama, acea Lola Montez, dansatoarea spaniolă despre care se vorbește atâtă.»“

Lola a reușit: münchenezii vorbesc despre ea.

Apare în public, mai întâi cu baronul von Maltiz, un obișnuit al culiselor, care o prezintă lui Freys, intendentul Teatrelor Regale, și obține pentru ea dreptul de a participa la concursul de dans al Operei din München.

De la contele Reichberg, gelos pe baronul von Maltiz, obține asigurarea că va fi primită în audiență la rege în caz că talentele-i artistice nu-și vor primi meritata recunoaștere. Obișnuită cu ceea ce numește „ingratitudine“, Lola a prevăzut totul. și îi va prinde bine, fiindcă Frenzel, prim-dansatorul Operei, o refuză pentru „incompetență crasă“! Intendentul Freys îi trimite regelui raportul. Majestatea Sa este, aşadar, informat în privința celei numite „Spanioloaica“, pe care șambelanul o introduce în cabinetul său cu tapet roșu și negru, copie după Casa Faunului de la Pompei.

Ce poftesc ochii aceia, ce dorește fruntea pe care odihnește un tricorn de velur negru? Ce solicită gura aceea senzuală? Ce caută corpul acela care provoacă gelozii viscerale?

Lola Montez cere dreptate, adică o favoare. În cazul de față, autorizația, refuzată — cu refuzul respectiv deja ratificat de rege —, de a dansa pe scena Teatrului Regal. Să fie oare generozitatea decolteului Lolei? S-a

---

* Louise von Kobell, *Unter den vier ersten Königen Bayerns*, München, 1894. Domnișoara von Kobell se va căsători cu August von Eisenhart, multă vreme secretar al cabinetului regal.

tot susținut că aceasta și-ar fi dezgolit sănul în fața regelui. Să fie încercata „privire spaniolă” în care se citește fierbințeala cărnii? Regele cu păr răvășit și mustață zbârlită este subjugat. Nu există martori la ce se va fi petrecut acolo, la acea întâlnire dintâi, însă putem constata că farmecele Lolei — fie și de vor fi fost, în acea zi, platonice — sunt eficiente: Majestatea Sa cedează și, în aceeași seară, intendentul Freys primește ordinul de a o angaja pe domnișoara Montez.

Publicul o primește cu sentimente amestecate. Noutatea spectacolului îi încântă pe unii, însă înalta favoare care se află la originea sa îi exasperă pe alții. Dar ce contează! Lolei îi mai lipsea un rege drept protector. Jocurile sunt făcute. Ce însemnatate mai are că trebuie să danseze fandango într-o sală plină cu poliști în civil, dacă regele, care nu a pierdut ocazia de a-i închină câteva versuri, îi scrie, printre alte omagii: „Ai dat aripi inspirației mele leneșe.”

Apoi totul prinde viteză.

Ludovic I nu mai este același. El, cel atât de chibzuit, desface larg băierile pungii. Își instalează dansatoarea într-un pălătel pe care îl transformă și-l mobilează somptuos, o acoperă cu cadouri și dovezi de prețuire. Acestei „descendente a nobilimii Spaniei” îi oferă titlul de contesă de Landsfeld, cu privilegiile și imunitățile aferente, pentru „servicii artistice aduse Coroanei”. Adevăratul serviciu pe care îl face regelui în această privință este de a-l asculta cum își citește versurile de pe foile pe care le scoate de fiecare dată de prin buzunare. Culmea adorației: îi comandă portretul pentru *Galeria Frumuseților*. Culmea provocării: o face canonica a Ordinului Sfânta Tereza, onoare rezervată doar prințeselor de sânge...

Dar vai! Aceste generoase daruri nu-i ajung Lolei. Nimic nu este îndeajuns de frumos pentru ea. Dansatoarea începe să aibă idei și expune opinii politice progresiste care fac să explodeze cercurile „ultra-conservatoare”, exasperate deja de favorurile de care beneficiază. Reacția este explozivă. Întregul München se angajează într-o cruciadă contra Spanioloaicei: armata, aristocrația, curtea, burghezia, clerul, presa. Ba chiar și studenții, care se adună să protesteze sub geamul ei. Nelăsându-se mai prejos (și trebuie să-i recunoaștem aici curajul), Lola le aruncă în cap ciocolată caldă și șampanie de la gheăță! Agitația se transformă în revoltă și regele trebuie să ceară intervenția poliției călare. Însă, avertismentul nu a fost auzit. Regele este surd și orbit de pasiune. Cu cât e atacată mai mult Lola, cu atât regele îi ia mai mult apărarea, până la punctul în care acceptă în consiliul de miniștri amici ai contesei, închide universitatea pentru un an și-i expulzează

pe studenții turbulenți. Münchenezii nu-și mai recunosc suveranul, a cărui deviză este „drept și perseverent“. E prea mult!

Revolta, atunci, se transformă în insurecție. În inima acestui bastion al absolutismului reprezentat de Bavaria, dansatoarea este ținta revoluției.

Mulțimea solicită plecarea străinei. Îl obligă pe rege să aleagă: coroana sau Lola. Ludovic alege și, cu regret, semnează decretul de deportare. Protejată de un escadron de cavalerie, contesa ajunge la gară sub o ploaie de huiduieli și de injurii. Lola, falsă dansatoare spaniolă însă autentică aventurieră, își va lua cu ea scandalul altundeva.

Însă cum plecarea sa nu este îndeajuns, locuința îi este devastată. Răzbunarea partizanilor ordinii și moralității nu exclude excesul. „S-a făcut dreptate“, socotesc unii dintre münchenezii când palatul de unde ea privea cu atâtă insolvență Münchenul este prădat.

Alți nemulțumiți se folosesc de Lola ca de un catalizator. Iar fuga ei nu poate stinge incendiul. Suntem în februarie 1848. Se apropie Idele lui Martie, Europa este zguduită de ideea revoluției, baricadele din Paris găsesc la München un teren favorabil pentru construcție. Lola este cea care, în ultimii doi ani, a pregătit terenul.

Regele nu mai este suveranul puțintel excentric, însă foarte simpatic la care au ținut atâtă bavarezii. Se declară zdrobit de tristețe. La ce bun să mai cârmuiască țara? le mărturisește celor din anturajul său. Pe 11 martie 1848, după douăzeci și trei de ani de domnie, abdică, simțind cu luciditate că la vremuri noi sunt necesari oameni noi.

Omul nou, în acest caz, este fiul său Maximilian, tatăl micului Ludovic, care are acum doi ani și jumătate, o vîrstă când se află încă departe de coroană... Însă istoria va reduce cu brutalitate distanța. Provocând abdicația bunicului său, Lola Montez îl ridică pe Tânărul Ludovic mai aproape de tron, prea devreme pentru ca el să priceapă pe deplin adevăratale însărcinări impuse de domnie, însă suficient pentru a face curând să se nască, să se nutrească și să se distorsioneze în el simțământul că este de acum prințul moștenitor al Bavariei.

Iar dacă istoria se repetă, viața lui Ludovic al II-lea va însemna, preț de o clipă, o repetare extraordinară a celei a bunicului său. Va dovedi, pentru o ființă dragă, același entuziasm, aceeași generozitate fără măsură, aceeași orbire, aceeași resemnare impusă din motive de stat, aceeași mâhnire ca și Ludovic I.